

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1551. usque ad annum 1553

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118561

§. 3. Theologorum disceptatio in examinandis hisce decem articulis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66577](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66577)

Sæcul. XVI. tur hoc Sacramento. Neque licet, ut quis
 A.C 1551. se ipsum communicet.

VII. In hostiis, seu particulis consecra-
 tis, post Communionem remanentibus, non
 remanet corpus Domini, sed tantum ibi est,
 dum sumitur, non autem ante, vel post
 sumptionem.

VIII. De Jure divino est, sub utraque
 Specie etiam populum, & parvulos commu-
 nicare: & propterea peccant ii, qui cogunt
 populum altera Specie uti.

IX. Non continetur sub altera Specie,
 quantum continetur sub utraque; neque tan-
 tum sumit communicans sub altera Specie,
 quantum sub utraque.

X. Sola fides est sufficiens præparatio ad
 sumendam Eucharistiam: neque ad id confes-
 sio est necessaria, sed libera, præsertim doctis.
 Neque tenentur homines ad communionem in
 Paschate.

§. III.

*Theologorum disceptatio in examinan-
 dis hisce decem articulis.*

Pallav. l. 12. Hi decem articuli in conventu, qui die
 s. 2. n. 1. octava Septembris habebatur, mag-
 & seq. no fervore agitabantur: præprimis hæc
 doctrinæ capita in duas dividebantur
 classes, quarum prima articulos omni-
 no, ac communi suffragio damnandos,
 altera vero damnandos licet, aliquantu-
 lum

lum tamen declarandos complecteretur. Sæcul. XVI. A.C. 1551.
 Ad primam classem rejiciebantur articu-
 li primus, tertius, quintus, sextus ex-
 cepta parte mox alleganda, septimus, &
 octavus. Secundus vero, in quo dice-
 batur, *exhiberi in Eucharistia Christum,*
sed spiritualiter tantum manducandum per
fidem, non autem Sacramentaliter, videba-
tur fere omnibus tanquam superfluus omit-
tendus, tum quia continetur in primo ar-
ticulo, tum quia Sacramentalis Sumptio
a nemine hæreticorum negatur.

Non deerant tamen, qui hunc arti-
 culum omnino hæreticum esse declaran-
 tes contendebant, illum sub his ver-
 bis esse damnandum: *Christus non exhi-*
betur Sacramentaliter, nisi simul exhibeatur
spiritualiter. Verum hanc doctrinam
 Auctor ab Oecolampadio fuisse invec-
 tamentam ajebant. Porro Theologorum opinio
 varia erat circa quartum articulum, in
 quo legitur: *Eucharistia est instituta*
ob solam remissionem peccatorum: Quidam
 enim hanc doctrinam esse Catholicam
 censebant, dummodo illa vox: *solam*
 omittatur, quam nec ab ipsis etiam hære-
 ticis additam inquiebant. Ex adverso
 alii affirmabant, hunc articulum esse
 proscribendum, sive demum vox illa:
sola omittetur, sive relinquetur, eoquod

Sæcul. XVI. Eucharistia non sit instituta ad peccato-
A C. 1551. rum remissionem. (*)

Sextus Articulus omnino condem-
 nabatur, circa illam vero partem, in
 qua dicitur, *non licere, ut quis se ipsum
 communicet*, quædam exorta est difficul-
 tas; quibusdam enim placuit, id tan-
 tum prohiberi Laicis, ac proin sub his
 duntaxat verbis esse damnandum: *etiam
 Sacerdoti celebranti non licet seipsum com-
 municare*: Alii existimabant, hanc pro-
 positionem in nullo sensu esse hæreticam,
 eoquod sextum Carthaginense Conci-
 lium in Canone centesimo primo hanc
 doctrinam adeo non damnasset, ut etiam
 ex adverso præcepisset, ut omnes, qui
 ad Sacram Synaxin accedunt, in manus
 suas Eucharistiam sumant, eamque in
 formam Crucis teneant, non vero in
aureis, vel argenteis vasibus asservent.

Nonnulli contendebant, quod id ne-
 quidem in necessitatis casu Laicis licitum
 esset.

(*) Haud prætereundum, quod hæc caus-
 falis in Pallavicino non legatur, nec etiam præ-
 sumi potest, a Catholicis Theologis ignorata
 fuisse illa Christi Domini Eucharistiam instituen-
 tis verba Matth. 26. v. 18. *Hic est Sanguis, qui
 pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*
 Hanc vero rationem Continuator ex suo Paulo
 Sarpio mutuavit.

esset. Denique septimus, atque octavus articulus absque omni controversia rejiciebatur, cum autem in nono articulo diceretur, *non contineri sub altera specie tantum, quantum continetur sub utraque, proin communicantem sub una specie minus recipere*, primam hujus articuli partem omnes damnandam censebant, si intelligatur quoad Sacramentum: secunda vero pars ab aliquibus non censebatur hæretica, si intelligatur de gratia, cujus plus agebant percipi a communicante sub utraque, quam sub una specie: at quamplures contra id senserunt, aliqui autem cupiebant ita formari articulum, ut in eo non fieret mentio de gratia, sed tantum de Sacramento, ut Scholasticæ disputationes declinarentur: Itaque propter hanc dissensionem hic articulus explicatione indigebat.

Dein discutiebatur decimus articulus, in quo adstruitur, *solam fidem esse sufficientem præparationem ad Eucharistiam, neque necessariam esse confessionem, nec etiam teneri homines ad communionem in Paschate*. Prima, & tertia hujus articuli pars, quæ agit de fide tanquam sola, ac sufficienti præparatione, necnon de communionem Paschali ab omnibus absque declaratione fuit damnata, non tamen secunda illius pars rejiciebatur, quæ

Sæcul. XVI.

A.C 15.1.

Sæc. XVI. A.C. 1551. confessionem Eucharistiæ sumptioni præmittendam concernit, nam nonnulli asseriebant: Confessio non est necessaria ad dignam Eucharistiæ sumptionem, non habita copia confessoris, ubi esset conscientia peccati mortalis: sed sufficit contritio cum voto confessionis faciendæ tempore suo, & ideo non foret damnanda secunda illius pars; alii autem dicebant, confessionem simpliciter necessariam, ac ob hoc partem illam esse ut hæreticam damnandam: quidam vero ut erroneam, scandalosam, & ad manifestum animarum interitum perducentem, ac indignæ sumptioni Eucharistiæ ostium aperientem (ut quotidiana probant exempla) eam damnandam asseriebant.

Hujus articuli censuræ obsistebat Melchior Canus asserens, hujusmodi doctrinam fuisse traditam a Cardinale Cajetano, ab Adriano Sexto Papa, & a Roffensi Episcopo, in articulo decimo sexto adversus Lutherum, a Petro Paludano, & a Richardo in quartum sententiarum distinctione decima septima, nec non a Theophylacto in primam ad Corinthios capite undecimo, a Joanne Chryostomo homilia decima octava in caput decimum ad Corinthios, & a Pa-

Panormitano in caput de Ordine, titu- Sæcul. XVI.
lo de celebratione Missæ. (*) A. C. 1551.

Profitebatur tamen idem Canus, quod ipse nullatenus in ea sit sententia, eo quod hæc propositio Ecclesiæ traditioni adversetur; inde vero concludebat, quod ad sanctam Synodum, quo pacto proscribenda sit, definire spectaret, se vero arbitrari inquiebat, hunc articulum tanquam hæreticum non esse damnandum. Ad hæc respondit Martinus Olavius Augustani Cardinalis Procurator: mihi videtur, præmittendam esse noxarum exhomologesim, ob varios abusus, qui oriebantur ex licentia, quam oppositæ sententiæ Sectatores sibi arrogabant, nolo tamen, ut id ceu necessarium statuatur.

Ambrosius Pelargus censuit, hanc adijci clausulam: *Habita Confessarij copia.* Denique Franciscus Villarva Hispanus e S. Hieronymi familia Archiepiscopi Granatensis Theologus existimabat, hujusmodi obligationem non inniti præcepto Divino, sed duntaxat piæ,
A 5 ac

(*) Prudenter Lectores suos Pallavicinus l. c. his verbis monet, *cum a me testimonia referuntur, ut ab aliis producta, mihi propterea non est animus affirmandi, allatos Scriptores loqui secundum eorum Sententiam, qui ipsos adducunt.*

Sæc. XVI. ac laudandæ Ecclesiæ consuetudini.
A.C. 1551. Hujus oppositio tantum effecerat, ut
 tum hac de re nihil decideretur.

§. IV.

*Pontificii Legati sententia de articu-
 lorum proscriptione.*

Pallav. 1. 12.
t. 2. n. 9. Collectis diversis Theologorum opi-
 nionibus, ac responsis tota rei
 series in bino Conventu die decima sep-
 tima, ac vigesima prima Septembris
 habito Synodi Patribus proponebatur,
 eo fine, ut demum perversæ doctrinæ
 in hisce articulis contentæ damnaren-
 tur: antequam tamen anathemata pro-
 nuntiabantur, Legatus hunc in modum
 perorabat: „Mibi ut conscientiæ meæ
 „fatisfaciam, quædam prius admonenda
 „censeo, ac præprimis quidem „mihi
 „minime videtur, in nono articulo
 „quidquam definiendum, æqualis ne,
 „an major gratia impertiretur ei, qui
 „utramque speciem præ illo, qui uni-
 „cam solum acciperet? propterea quod
 „complures Doctores inæqualitatem
 „haberent pro vera sententia, & Con-
 „cilio satis esset hæreses prohibere, in
 „quo plurimum adhuc operæ supererat,
 „Scholasticis quæstionibus relictis: præ-
 „terquam quod nec etiam opportunum
 „fuiſſet, ut ad inæqualitatem propen-
 „derent.